

RUDOLF FILIPOVIĆ (Filozofski fakultet, Zagreb)

DESET BROJEVA »FILOLOGIJE« (1957—1981)

Kad se godine 1957. pojavio prvi broj časopisa FILOLOGIJA, bio je to plod višegodišnjih napora Hrvatskog filološkog društva (HFD), koje je od svog osnutka (g. 1950.) nastojalo pokrenuti znanstveni časopis u kojem bi se objavljivali prilozi iz svih područja jezika i književnosti, dakle filologije u širem značenju te riječi. Zahvaljujući dogovoru između HFD i Razreda za filologiju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti da će se materijalno i organizacijski za časopis brinuti Razred za filologiju, a da će uredništvo, sastavljeno od članova JAZU i HFD, voditi brigu o suradnji, tiskala je Jugoslavenska akademija 10 brojeva u razdoblju od 25 godina. Iako je FILOLOGIJA zamišljena i počela izlaziti kao časopis koji se trebao javljati najmanje jednom u godini, tiskala se povremeno, kad je priloga bilo dovoljno, i tako nužno postala zbornik. Dinamika izlaženja bila je posve neodređena, pa su pojedini brojevi izlazili u većim ili manjim vremenskim razmacima: broj 1 — 1957., broj 2 — 1959., broj 3 — 1962., broj 4 — 1963., broj 5 — 1967., broj 6 — 1970., broj 7 — 1973., broj 8 — 1978., broj 9 — 1979., broj 10 — 1980/81. Do velike je promjene došlo kad je Razred za filologiju zaključio da se FILOLOGIJI vrati status časopisa (koji su joj bili namijenili i njezini osnivači) i da uz financijsku pomoć Republičke zajednice za znanstveni rad — SIZ-a VII i Jugoslavenske akademije tiska FILOLOGIJU kao svoj časopis redovno svake godine. To je uspjelo s brojem 8 za god. 1978. i od te godine časopis izlazi jedanput godišnje.

Pojavu broja 10, koji je neke vrste jubilarni broj, želimo posebno obilježiti ovim kratkim uvodom i sadržajem svih deset brojeva. Na taj će se način vidjeti da su prilozi objavljeni u FILOLOGIJI značajan i vrijedan doprinos slavenskoj i svjetskoj filologiji i da su opravdani napori novog uredništva (koje uređuje časopis od broja 8) da se naš časopis tiska redovito svake godine.

U deset brojeva FILOLOGIJE objavljeno je 196 članaka, 69 prikaza publikacija (knjiga i časopisa), 6 bibliografskih priloga i 3 nekrologa.

Znanstveni prilozi obrađuju vrlo različitu problematiku. Nemoguće je spomenuti sva područja filologije u širem smislu, u koja ti članci ulaze. Evo, ipak, glavnih: 1) Područje jezika: akcentologija, etimologija, fonologija (opća i hrvatska), morfologija i tvorba riječi, sintaksa (hrvatska i svjetskih jezika), semantika (opća i pojedinih jezika), stilistika (posebno u dijalektologiji), frazeologija, leksikologija i leksikografija, dijalektologija, onomastika, jezici u kontaktu, kompjutorske konkordancije, primjena digitalnog računala; 2) Područje književnosti: hrvatska i slavenske književnosti, književnosti zapadnih naroda, komparativna književnost, posebno veze hrvatske književnosti s evropskim književnostima, narodna književnost i stilistika. Ako tome dodamo i prikaze knjiga i časopisa koji isto tako pokrivaju veći dio velikog područja filologije, dobivamo vrlo dobru sliku aktivnosti naših priloga u ta dva desetljeća.

U povodu izlaženja broja 10 želimo izraziti zahvalnost pokretačima FILOLOGIJE, među kojima su bili i zaslužni hrvatski znanstvenici, članovi JAZU i HFD, Antunu Barcu i Petru Skoku te urednicima akademcima Mirku Deanoviću, Mati Hrasti i Josipu Torbarini (i prof. Miroslavu Šicelu, koji je nakon smrti akademika Hraste pristupio uredništvu) što su kroz veći broj godina uredili sedam svezaka FILOLOGIJE.